

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa-olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV



AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZIRLIYININ ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

27 fevral 2016-cı il № 15 (2030)

Qiyməti 25 qəpik

Prezident İlham Əliyev Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsini anma mərasimində iştirak edib



24 il əvvəl erməni təcavüzkarları Azərbaycanın Xocalı şəhərində bəşəriyyət tarixində ən qanlı faciələrlə bir sıradə duran soyqırımı törətdilər. Bu kütłəvi qırğın nəticəsində 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qoca amansızlıqla qətlə yetirildi, 487 nəfər şikəst oldu, 1275 dinc sakin girov götürüldü, onlardan 150 nəfərin təleyi isə hələ də məlum deyil. Bu soyqırımı akti nəticəsində 8 ailə tamamilə məhv edildi, 25 uşaq hər iki valideynini itirdi. Hər il dünya azərbaycanlıları və ədaləti uca tutanlar Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsiyi yad edirlər.

Azərbaycan paytaxtinın minlərlə sakini Xocalı soyqırımının 24-cü ildönümü ilə əlaqədar anma mərasimində iştirak etmək üçün fevralın 26-da səhər tezden Xətai rayonunda faciə qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış abidənin önünə toplaşmışdı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva anma mərasimində iştirak etdi. Abidənin yanında fəxri qa-

rovul dəstəsi düzülmüşdü. Prezident İlham Əliyev abidənin önüne eklil qoydu, faciə qurbanlarının xatirəsinə ehtiramını bildirdi.

Baş nazir Artur Rasizadə, Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov, Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdi-

* * *

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gece baş verən Xocalı soyqırımı bəşər tarixinin ən qanlı faciələrdən biridir. Azərbaycanın tarixinə qanlı hərflərlə yazılmış həmin gecədə erməni silahlı dəstələri hə-



yev, Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondu-nun prezidenti Mehriban Əliyeva abidənin önüne gül dəstəleri qoydular.

Mərasimde dövlət və hökumət nümayəndələri, Milli Məclisin deputatları, nazirlər, komitə və şirkət rəhbərləri, dini konfessiyaların başçıları, habelə qırğından xilas ola bilmiş Xocalı sakinleri iştirak edirdilər.

Anma mərasiminin iştirakçıları abidənin önüne tər güllər düzdülər.

İ SSRİ dövründən Xankəndi şəhərində yerləşən, şəxsi həyətinin xeyli hissəsi ermənilərdən ibarət olan 366-ci motoratıcı alayın zirehli texnikasının və hərbçilərinin köməyi ilə qədim Xocalı şəhərini yerlə-yeksan etdilər.

Xocalı faciəsi 200 ilə qədər bir müddətdə erməni millətçilərinin və onların havadarlarının Azərbaycan xalqına qarşı apardıqları etnik təmizləmə və soyqırımı siyasetinin davamıdır. Soyqırımı zamanı 56 nəfər xüsusi qəddarlıqla öldürü-

lüb, 3 nəfər diri-diriyandırılıb, başlarının dərisi soyulub, bədən əzələri kəsilib, gözleri çıxarılib, hamile qadınların qarın süngü ilə yarılıb. Bu əməllelərin qabaqcadan düşünülmüş qaydada, milli əlamətinə görə insanların tamamilə və ya qismən məhv edilməsi niyyəti ilə törədilmiş beynəlxalq hüquqa əsasən Xocalı faciəsinin məhz soyqırımı olduğunu təsdiq edir.

İnsanlığa qarşı törədilmiş bu cinayət aktı beynəlxalq əlem tərəfindən öz ədalətli hüquqi qiymətini almalıdır. Azərbaycan dövləti erməni millətçilərinin xalqımıza qarşı törədidiyi cinayətlər, o cümlədən Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin dünya ictimaliyətinə çatdırılması, onun soyqırımı kimi tanıdlaması üçün məqsədyönlü və ardıcıl iş aparır. Prezident İlham Əliyev Xocalı faciəsini təcavüzkar erməni millətçilərinin yüzülliklər boyu Azərbaycan xalqına qarşı apardığı soyqırımı və etnik təmizləmə siyasetinin qanlı sehi-fəsi kimi qiymətləndirib.

Erməni təcavüzkarlarının törətdikləri bu vəhşilik yaddaşlarda heç zaman silinməyəcək. Belə ki, bu, tekce Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı deyildi, bəşəriyyətə, insanlığa qarşı törədilmiş qanlı cinayət idi. Buna baxmayaraq, o zamanki Azərbaycan həkimiyəti bu dəhşətli hadisəyə siyasi qiymət verilməsi, qanlı qırğın barədə obyektiv məlumatların dünya ictimaliyətinə çatdırılması üçün heç bir əsaslı iş görmədi.

(Ardı 2-ci səhifədə)



Tankçılarımız da öz sözlərini deməyə hazırlıdır

2-ci səhifədə



“Xocalı yol gözləyir”

3-cü səhifədə



“Onların adları qəlbimizdə daim yaşayacaq”

6-ci səhifədə



Vətənimizin bütövlüyü naminə...

7-ci səhifədə

Prezident İlham Əliyev Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsini anma mərasimində iştirak edib

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Yalnız ümummilli lider Heydər Əliyev xalqın təkidli tələbi ilə yenidən hakimiyyətə gəldikdən sonra həmin qanlı faciəyə hüquqi-siyasi qiymət verildi. 1994-cü ildə ulu önder Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycan parlamenti 26 fevralı Xocalı soyqırımı günü kimi elan etdi.

Hər il bu müdhiş faciənin ildönümü respublikamızda və dönyanın müxtəlif ölkələrində ürəkəğrısı ilə qeyd olunur. Faciə ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında Heydər Əliyev Fondu, xüsusilə, Fonduñ prezidenti Mehriban Əliyeva böyük xidmətlər göstərib. Fonduñ vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində də hər il silsilə tedbirlər reallaşdırılır. Həyata keçirilən ardıcıl və kompleks tədbirlərin məntiqi nəticəsi olaraq yalan və saxtakarlıq üzərində qurulmuş erməni təbliğat maşınının iç üzü ifşa olunur. Artıq Xocalı faciəsinin soyqırımı olması faktı dönyanın bir çox ölkələrinin və beynəlxalq təşkilatların qərarlarında, qətnamələrində eksini tapır. Meksika, Kolumbiya, Peru, Pakistan, Bosniya və Herseqovina,

Rumınıya, Çexiya, İordaniya, Honduras, Qvatemala, Panama, Sudan parlamentləri, eləcə də, ABŞ-in 21 ştatının qanunverici orqanları və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xocalı soyqırımı tanıyan və pisleyen sənədlər qəbul ediblər. Beynəlxalq hüquqa görə, soyqırımı sülh və bəşəriyyət əleyhinə yönələn əməkdir və ən ağır beynəlxalq cinayət sayılır. BMT Baş Məclisinin 1948-ci il 9 dekabr tarixli 260 sayılı qətnaməsi ilə qəbul edilən və 1961-ci ildən qüvvəyə minən Konvensiya da soyqırımı cinayətinin hüquqi əsası təsbit edilib. Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü zamanı həmin Konvensiyada təsbit edilən soyqırımı cinayətinə aid bütün əməllər tətbiq olunub.

Xalqımız qəti əmindirdi ki, ədalət mütləq yerini tutacaq, Xocalı faciəsi soyqırımı kimi tanınacaq, eləcə də, hazırda Cənubi Qafqazın iqtisadi güc mərkəzinə çevrilən, beynəlxalq aləmdə mövqeyini daha da möhkəmləndirən, hərbi qüdrəti ilə seçilən Azərbaycan düşmən tapdağı altında olan torpaqlarını azad edəcək, şəhidlərimizin qanı yerdə qalmayacaq, günahkarlar isə layiqli cəzalarını alacaqlar.

AZERTAC

Azərbaycan ilə Serbiya arasında əlaqələrin inkişaf perspektivləri müzakirə edilib



Fevralın 24-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Serbiya Respublikasının ölkəmizdəki fəvqəladə və selahiyyətli səfiri Nebojsa Rodić ilə görüşüb.

Müdafiə naziri regiondakı hərbi-siyasi vəziyyətə toxunaraq Ermənistanın işgalçılıq siyasetinin bu gün də da-

vam etdiyini, bunun nəticəsində sülh prosesinin yubandığını və danişıqların uzadılmasına bölgədəki şəraitə

mənfi təsir göstərdiyini diqqətə çatdırıb.

Müxtəlif sahələrdə Azərbaycan-Serbiya əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsində qarşılıqlı marağın olduğu vurğulandığı görüşdə ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişaf perspektivləri müzakirə edilib.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

"Vətənə, xalqa və dövlətə xidmət ömrümüzün mənasıdır"

Tankçılarımız da öz sözlerini deməyə hazırlıdır

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin bu yaxınlarda yaydığı məlumatlarda qeyd edildiyi kimi, hərbi hissə və birləşmələrdə "Ən yaxşı tank heyəti" adını qazanmaq uğrunda qızışın döyüş yarışması keçirilib. Əslində müxtəlif qoşun birləşmələrində belə yarışların keçirilməsi bir neçə ildir ki, Silahlı Qüvvələrimizdə dəyərli ənənəyə çevrilib. Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun "Vətənə, dövlətə və xalqa xidmət ömrümüzün mənasıdır" devizi ilə keçirilən belə tədbirlər hərbi bölmələrin döyüş qabiliyyətinin və şəxsi heyətin vətənpərvərlik ruhunun yüksəlməsində müstəsnə rol oynayır.



yev son təlimlərdə qazanılan uğurlardan danışdı:

- Hərbi qulluqçularımızın təlimdə əldə etdikləri döyüş naliyyətləri hər birimizdə qələbəye inam hissini artırır. İstər zabitlər, istərsə de gizir və müdəddən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları verilən tapşırıqların öhdəsində bacarıqla gəldilər. Təlimdə əsas məqsədimiz nümunəvi tank heyetlərini aşkarlamaq idi və

buna da nail olduq. Bir məsələni qeyd edim ki, tankçılarımız sağlam rəqabet apararaq döyüş qabiliyyətlərini sınadıqdan çıxarmaq üçün əsl mübarizə əzmi nümayiş etdirdilər. İnandırıım ki, həmin anda döyüşçülərimiz düşmən üzərinə hücumu və yalnız qələbə əldə etməyə tam əmin idilər.

Sonra zabit Şövqi Məmmədova birgə təlimdə fərqli nəticələr göstərmiş tank heyəti ilə

görüşdük. Tankçılar "dəmir at"larının yanında megrur görkəmde dayanmışdır. Hər birinin cöhəsindən nikbin ehval-ruhiyyə hiss edilən döyüşçülerle etraflı tanış olmaq imkanı qazanıram. Tank komandiri gizir Murad Verdiyevin tankçı peşəsinə qırılmaz tellərlə bağlılığı səbəbsiz deyil, axı 2006-2007-ci illərdə əsgəri xidmətini tank bölüyündə keçirib və gənc yaşılarında tankçı olmağa marağı yaranıb. Ele bu məqsədə də 2011-ci ildə Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində gizlər kursuna yollanıb.

- Yaxın qohumlarımın birə ordumuzun tankçı zabitlərindən biridir, - deyən gizir vacib hərbi peşələrdən birinə bağlılığını səbəblərini izah edir. - Tankı idarə etmək, onun döyüş xüsusiyyətlərinə yiyələnmək bir vaxtlar mənə əlçatmadı arzu kimi gəlirdi. Amma atalar yaxşı deyiblər: niyyətin hara, mənzilin də ora. Bu peşəyə həvəsim artıraq bacarıqlı tankçı olmayı qarşılıma məqsəd qoyдум və ötən təlimdə istəyimə çatdım. Təlimin yekunlarına görə fərqlənənlər sırasında bizim heyətin də adı çəkiləndə sevincdən qəlbim üçünurdu.

Heyətin digər bir üzvü - müddətdən artıq həqiqi hərbi

xidmet hərbi qulluqçusu Həsən Həsənov Tovuz rayonundandır, əsgərliyini isə Naxçıvanda yerləşən hərbi hissələrdən birində keçirib. Bir ildir ki, tank heyətində sürücü-mexanik vəzifəsində xidmət edən vətənpərvər gəncin sözlərinə görə, tez-tez keçirilən təlimlər onu döyüş bacarığını daha da artırmağa ruhlandıır. "Tankçı olmaq şərəfdir, həm də məsuliyyətliidir. Bu şərəfə nail olduğunu görə qururluyam".

Növbəti müşahibim isə Qazax rayon sakini, müqavilə ilə ordumuzda xidmətini davam etdirən Elşad Nəsibovdur. Üzvü olduğu heyətin son təlimdəki uğurundan danişan hərbi qulluqçu düşmənə sərhəd bölgəsində yaşadığı üçün döyüşü olmağı özünə əsas vəzifə bilib. "Gözümü açandan etrafında hərbi formali adamları görmüşəm və başa düşmüşəm ki, torpaqlarımız bu insanların hesabına orunur".

Təkinin döyüş xüsusiyyətlərini mükəmməl bilən, nəzəri və praktik vərdişlərə yetərincə yiyələnmiş hərbi qulluqçularla tanışlığım məndə xoş ovqat doğurur. Hər birinin köksündə Vətən sevgisini aydınca duymur, cünki onlar da bir vətəndaş olaraq bu məməkətin, bu yurdun ağrılara acıyr, düşməndən intiqam almaq hissi keçirirlər. Şübhəsiz, Vətən təessübü çəkən bu gənclərimiz də ordumuzun qarşısında dəyənan mühüm döyüş tapşırığının icra edilməsinə öz töhfələrini verəcəklər.

**Polkovnik-leytenant
Arif PƏNAHOV,
"Azərbaycan Ordusu"**



“Xocalı yol gözləyir”



Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi, Goranboy və Xocalı rayon İcra Hakimiyətlərinin birgə təşkilatçılığı ilə xocalıların məskunlaşdırıldığı Aşağı Ağca-kənd qəsəbəsində Xocalı soyqırımının 24-cü ildönümü ilə əlaqədar "Xocalı yol gözləyir" devizi altında fəciə qurbanlarının kütləvi anma mərasimi keçirilib.

Relyef etibarı ilə Xocalını xatırladan təpədə əməkdar inceşənət xadimi polkovnik Abdulla Qurbaninin ssenari və rejjissorluğu ilə reallaşan teatrlaşdırılmış kütłəvi mərasimi yüzlərle Goranboy və Xocalı sakını, eləcə də bölgədə Vətən torpaqlarının keşiyini çəkən hərbi qulluqcular izleyiblər.

Hərçılərin və döyüş texnikalarının cəlb edildiyi tədbirdə 24 il əvvəl fevralın 25-dən 26-na keçən gecə qədim Azərbaycan şəhəri Xocalıda törədilmiş, bəşər tarixində ən dəhşətli qətlamlardan olan faciədən səhnələr canlandırılıb. Silahlı Qüvvələrin Mahnı və Rəqs Ansamblı üzvlərinin, Gəncə Dövlət Dram Teatrı aktyorlarının, eləcə də Goranboy rayon Mədəniyyət və Turizm şöbəsi birləşmiş özfəaliyyət kollektivlərinin iştirakı ilə bir-

birindən təsirli səhnələr təqdim olunub.

Aparıcılar, Abdulla Qurbani

və xalq artisti Pərvanə Qurbanova faciənin başvermə səbəbələrini, azərbaycanlılara qarşı ermənilərin və onların havadarlarının apardıqları növbəti soyqırımı faktları və rəqəmlərlə xatırladılar.

Tədbirdə çıxış edən Müdafie Nazirliyi Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq və İctimaiyyətə Əlaqələr idarəsinin rəisi general-major Rasim Əliyev, Goranboy rayon İcra Hakimiyətinin başçısı Nizaməddin Quliyev rayon ərazisində məskunlaşmış Xocalı sakinlərinə həmişə dayaq olduqlarını, ölkə rəhbərliyinin onlara daim diqqət və qayğı göstərdiyini qeyd ediblər.

Bu soyqırımın erməni təcavüzkarları tərəfindən törədilmiş, Azərbaycan xalqının milli faciələrindən və bəşər tarixinin qanlı səhifələrindən biri olduğunu qeyd edən birlik komandiri general-major Hikmet Həsənov tədbir iştirakçılarını əmin edib ki, xalqına və dövlətinə arxalanan Azərbaycan əsgəri işğal altında olan tor-

paqları azad etmək üçün Ali Baş Komandanın hər bir əmri-nə hər an hazırdır və qələbə bayrağımız tezliklə işğal altın-dakı torpaqlarda, eləcə də Xocalıda dalgalanacaqdır.

sının Prezidenti İlham Əliyevə və Müdafie Nazirliyinin rəhbərliyinə xocalılar adından minnətdarlığını bildirib.

Tədbirin sonunda bölgənin müdafiəçiləri və bütün tədbir



Xocalı rayon İcra Hakimiyəti başçısının müavini Vahid Əliyev çıxış edərək xocalılar göstərilən diqqət və qayğıya görə, dərdlərinə həmişə şərık olan Azərbaycan Respublikası iştirakçıları Xocalını azad etmək uğrunda mübarizəyə hazır olduğunu qeyd ediblər.

**Müdafie Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**



Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasında NATO-nun təlim kursu başa çatdı

Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi və NATO arasında 2016-ci il üçün Fərdi Tərəfdəşlik üzrə Əməkdaşlıq Programına əsasən, Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasında təlim kursu keçirildi.

NATO-nun Brunssum şəhərində yerləşən Birleşmiş Qüvvələr Komandanlığının mobil təlim qrupu tərəfindən "Birgə Əməliyyat və Səfər Qiymətləndirilməsi" mövzusunda keçirilən kursa Silahlı Qüvvələrin müxtəlif qoşun növlərinin zabitləri cəlb olunmuşdu.

Təlimdə NATO-nu təmsil edən mayor Kristian Hafik (Norveç), mayor Kadir Yalcın (Türkiyə), mayor Rəşad Əhmədov təlim mövzusunu müxtəlif baxımdan şərh etdirər. İlk məlumatlandırma xarak-

rində olan bu təlim gələcəkdə daha geniş miqyasda keçiriləcəkdir. Bele təlimlər döyüş əməliyyatlarının səmərəliliyi-



nin artırılmasına hesablanır.

Təlim kursunda NATO nümayəndə heyəti tərəfindən iştirakçılara "NATO-nun hərbi strukturu", "Hərbi tərəfdəşlik",

mövzularda məlumatlar verildi, sindikatlar (qrup təlimləri) keçirildi.

"Azərbaycan Ordusu"

Müdafie Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ermənistən silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

26 fevral 2016-ci il.

Müdafie Nazirliyi bildirir ki, erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumiylidə 117 dəfə pozub.

Ermənistən Respublikası İcevan rayonunun Berkaber, Paravakar kəndlərində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Qızılıhacılı, Ağstafa rayonunun Köhnəqışlaq kəndlərində, Berd rayonunun Çınarı, Mosesqəx kəndlərində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Koxanəbi, Ağdam, Əlibəyli kəndlərində, Krasnoseks rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərde yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərde yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Goranboy rayonunun Gülüstan, Tərtər rayonunun Göyər, Çilebürt, Çaylı, Yarımcı, Ağdam rayonunun Şıxlər, Baş Qərvənd, Cəvahirli, Sarıcalı, Kəngərli, Novruzlu, Nəmirli, Mərzili, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Horadız, Qaraxanbəyli, Qorqan, Aşağı Seyidəhməddi, Cəbrayıllı rayonunun Mehdiyi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Xocavənd, Füzuli və Cəbrayıllı rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərde yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqeləri atəşə tutulub.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri əməliyyat şəraitini nəzərə alaraq, düşmənin atəş nöqtələrinə, mövqelərinə və səngərlərinə 118 dəfə atəş zərbəsi endirib.

Xocalı faciəsinin 24-cü ildönümü ilə əlaqədar Silahlı Qüvvələrdə silsilə tədbirlər keçirilib

Təsdiq edilmiş tədbirlər planına əsasən, Müdafiə Nazirliyinin Şəxsi Heyət Baş İdarəsində keçirilən anma mərasimində 1992-ci il fevralın 26-da erməni faşistləri tərəfinən Azərbaycan xalqına, eləcə də insanlığa qarşı törədilmiş ən qəddar və amansız soyqırımı qurbanlarının xatirəsi anılıb.

Çıxış edənlər şəxsi heyətə faciənin əsl mahiyyəti haqqında məlumat verib, xatirelərini bölmüşübələr. Natiqlər vurğulayıblar ki, bəşər tarixində vəhşiliyinə görə ən qanlı kütłəvi terror hadisəsi olan Xocalı soyqırımı erməni quldurlarının dinc əhaliyə qarşı törətdikləri müdafiə cinayətdir.

Tədbir Müdafiə Nazirliyi Sənədli və Tədris Filmləri Kinosṭudiyası tərəfindən hazırlanın "Xocalı" filminin nümayişi ilə sona çatıb.

* * *

Cəbhə bölgələrindəki hərbi hissələrdən birində keçirilən tədbirdə Xocalı qurbanlarının, eləcə də Azərbaycanın ərazi



di torpaqlarımızı düşmən tapağından azad etməkdir. Bunun üçün de hər bir əsgər və zabit Vətənə, xalqa, dövlətə sədəqətlə xidmət etməli, ona həvalə edilmiş döyüş texnikalarını və silahları derindən öyrənməli, işğal altında olan torpaqlarımızın azadlığı naminə müqəddəs savaşa hər an həzir olmalıdır.

Zabitlərdən polkovnik-leytenant Musa Teymurov və mayor Namiq Cavadov deyiblər

tamaşa şəxsi heyət tərəfindən böyük həyəcanla izlənilib və hər bir Vətən əsgərini Xocalı qurbanlarının qisasını almağa, Azərbaycanın ərazi bütövlüyüünü tezlikle təmin etməyə daha da ruhlandırib.

* * *

Xocalı faciəsi ermənilərin bəşər tarixində törətdiyi ən qanlı soyqırımı aktlarından biridir. Bu dəhşətli faciədən 24 il keçir. 24 ildir ki, Xocalı faciəsinin ağrı-acıları ilə yaşayıraq. İndi həm ölkəmizdə, həm də dünyadan bir çox dövlətlərində Xocalı faciəsinin ildönümü ilə əlaqədar tədbirlər keçirilir, şəhidlər hörmətlə anılır.

Bu günlərdə Azərbaycan Hərb Tarixi Muzeyində Xocalı faciəsinin 24-cü ildönümü ilə bağlı "Qan yaddaşımız - Xocalı" adlı tədbir keçirildi. Əvvəlcə tədbirin gündəliyi mərasim iştirakçılarının dəqiqətinə çatdırıldı. Tədbiri Azərbaycan Hərb Tarixi Muzeyinin rəisi, ehtiyatda olan polkovnik Əzizəğa Qənizadə açıq elan etdi. Xocalı faciəsində, ölkəmizin müstəqilliyi uğrunda şəhid olan oğul və qızlarımızın xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edildi. Mərasim iştirakçıları Azərbaycan Respublikasının Dövlət himmini oxudular.

Çıxış etmek üçün söz müzeyin rəisi Ə.Qənizadəyə verildi. O çıxışına bu sözlərlə başladı:

- Neçə illerdir ki, Xocalı faciəsi üzərimiz yandırıb. Xocalı bizim sağalmayan yaramızdır. Erməni milletçiləri zaman-zaman Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı, cinayətlər törətmışlər. Xocalı faciəsi bəşər təlxinə ən kütłəvi terror aktlarından biri kimi daxil olmuşdur. Xocalı faciəsi Xatin, Xirosimə, Naqasaki, Songmi faciələri qədər dəhşətli və tükürpədici dir. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri və ermənilər dən ibaret silahlı dəstələr, həmçinin keçmiş Sovet ordusunun Xankədidiye yerleşən 366-ci alayının şəxsi heyətinin və texnikasının dəstəyi ilə Xocalı şəhəri üzərinə hücum keçdi. Şəhər yerlə-yeksan edildi, sakinlər amansızcasına öldürüldü. Ermənilərin hücumları qəfil olduğundan xilas olmaq mümkün deyildi. 25 min əhalisi olan Xocalı şəhəri mühüm strateji əhəmiyyətə malik idi.



bütövlüyü, müstəqilliyi uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib. Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni oxunub.

Müdafiə Nazirliyinin zabiti polkovnik Abdulla Qurbani çıxış edərək Xocalı soyqırımıni törətməklə erməni milletçilərinin məkrli məqsədlər güddüyünü, onların xalqımızı qorxutmaq, vahimə yaratmaq, onun mübarizə ezməni qırmaq, torpaqlarının işgali fakti ilə barışmağa məcbur etmək niyyətində olduqlarını nəzərə çatdırıb. Qeyd edilib ki, hiyələr və amansız düşmən heç də öz məqsədlərinə çata bilməyib. Xocalı müdafiəçiləri qəddar düşmənlə mübarizədə əyilməyərək qəhrəmanlıqla vuruşub, Vətənə sədaqət nümunəsi göstərək şəhidlik zirvəsinə ucalıblar.

Bu gün qarşımızda duran əsas vəzifə Xocalı soyqırımı qurbanlarını hörmət və ehtiramla yad etmək, bu faciəni dünyaya tanıtmaq, Xocalıya ədalət tələb etməklə yanaş, işğal altında olan əzəli və əbə-

ki, düşmənlərimiz hələ də "Böyük Hayastan dövləti" yaratmaq xülyasından əl çekməyib, torpaqlarımızdan rədd olub getmek istəmir, qan tökməkdən usanır, beynəlxalq hüquqa məhəl qoymur, dünyanın nüfuzlu təşkilatlarının tələblərini yerinə yetirmirlər. "Yene də hər gün ateşkes rejimi pozulur, Ermənistan silahlı bölmələri mövgələrimizi intensiv olaraq atəş tutur, təxribatlar törədirler. Lakin buna baxmayaraq düşmənə layıqli cavab verilir, şəhidlərimizin intiqamı birə on qat alınır və bundan sonra da alınacaqdır. Həbir əsgər və zabit zaman-zaman xalqımızın başına gətirilen soyqırımı və faciələrdən netice çıxarıraq, Azərbaycanın ərazi bütövlüyüünü təmin etmək namına Ali Baş Komandanın əmərlərinə hər an hazırlırlar".

Respublikanın əməkdar mədəniyyət işçisi Vaqif Veliyevin rəhbərlik etdiyi Füzuli Dövlət Dram Teatrı aktyorlarının ifasında təqdim edilən "Şəhid şəhər Xocalı" adlı rekviyem-

ıan sərt qış gecəsi. O gecə dəhşət yaşadı Xocalı. Elə bir dəhşət ki, hələ yer üzü belə müsibət, belə vəhşilik görməmişdi. Evlərə-əşiklərə od vuruldu, torpaq qana qərq edildi. Düşmən rəhm dileyən qocaya, xəstəyə, qadına, usağa aman vermədi". Bunun ardınca Xocalı faciəsinə həsr edilən sənədli filmdən fragmentlər nümayiş etdirilir. Ədəbi-bədii kompozisiyanın bir yerində isə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Əlif Hacıyevin, Tofiq Hüseynovun, Aqil Quliyevin fədakarlıqları xatırlanır. Kursantlar onların əfsanəvi şücaətlərindən danışırlar. Həmçinin qeyd olunur ki, bu faciənin çəkilib günümüzə çatdırılmasında böyük xidmətləri olan Milli Qəhrəmanın Çingiz Mustafayevin şücaətləri unudulmazdır.

Sonda Silahlı Qüvvələrimizin genişməqyaslı təlimlərini əks etdirən video çarx nümayiş etdirildi.

* * *

Ermənilər nəyin bahasına olursa-olsun, Xocalı işğal etməyə çalışırdılar. Xocalı 1991-ci ilin oktyabrından mühasirədə qalmışdı. Erməni silahlıları şəhəre gedən avtomobil yollarını bağlamışdır. Xocalılar yalnız öz sakinlərinin qəhrəmanlığı və cəsurluğu sayesində müdafiə olunurdu.

Xocalıya hücum planı Ermənistanın keçmiş prezidenti Robert Koçaryanın rəhbərliyi ilə hazırlanmış və Xankədidi şəhərinin baş memarı V. Stepanyan tərəfindən tərtib olunmuşdu. Şəhərə hücum 1992-ci il fevralın 25-də axşam 366-ci alayın hərbi texnikasının döyüş mövqelərinə çıxmazı ilə başlanılmışdı. Əvvəlcə şəhər iki tədris müəssisəsinin zabit və kursant heyəti iştirak edib.

Hərbi Liseyin şəxsi heyət iş üzrə rəis müavini polkovnik-leytenant Kamran Nəsibov mərasimi açıq elan etdi. Sonra ümummilli lider Heydər Əliyevin, Xocalı faciəsi qurbanlarının və torpaqlarımızın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edildi. Dövlət himni oxundu.

Daha sonra səhnə kursantların ixtiyarına verildi. Onlar hərbi liseyin tarix müəllimi



aləmdən təcrid olunmuş və zəif silahlanmış döyüşçülərimiz güclü hücum qarşısında çox dayana bilməyiblər. Şəhər ermənilərin əlinə keçib.

(Ardı 5-ci səhifədə)



Xocalı faciəsinin 24-cü ildönümü ilə əlaqədar Silahlı Qüvvələrdə silsilə tədbirlər keçirilib

(Əvvəli 4-cü səhifədə)

Xocalıya üç istiqamətdən hücum olunduğundan əhalilər əsgərlər və Ağdam istiqamətində qazmağa məcbur olmuşdu. Onlar hara qəçsalar da, xilas ola bilməmişlər. Dağlarda və məşələrdə erməni silahlı dəstələri tərəfindən güllebaran edilmişdir. Xocalı soyqırımında iştirak edən keşfiyyatçı zabit polkovnik Vladimir Savyev özünün "məxfi arayış"ında erməni terror təşkilatlarıyla 366-ci alayın qoşun birləşmələrinin Dağlıq Qarabağda keçirdikləri hərbi əməliyyatlar zamanı bütün bas verənləri belə etiraf etmişdi: "Men bütün bunları yazmaya bilmərəm. İnsanların, usaq və qadınların, hamile gəlinlərin güldən keçmiş bədənlərini unuda bilmərəm. Qoy azərbaycanlılar məni bağışlaşınlar ki, bütün bu qanlı və amansız sonluğu olan hadisələrdə əlimdən heç nə gelmedi. Təkcə yazdığını arayışı həm Kreml, həm də SSRİ Müdafiə Nazirliyi Baş Kəşfiyyat İdarəsinin generallarına göndərdim. Oxuyun, dedim. Görün, biz rusların zabit şərəfi necə ləkələndi".

Bundan sonra bu yüksək cinli zabit həmin mətnə, 366-ci motoatıcı alayın komandiri Zavigorov Yuri Yuryeviç də daxil olmaqla, 55 rus hərbçisinin adı olan siyahını da əlavə edib. Digər məlumatlarda göstərilir ki, 366-ci alayın hərbi qulluqçuları azərbaycanlıların yaşayış məntəqəsinə bir top atəşinə görə 1300 rubl, BTR-in bir gecəlik icarəsinə 5000 rubl, altı PDM-dən ibarət qrupun hər reydi üçün 1.5 milyon rubl, kiçik rütbəli zabitlərin təlimatlarının göstərişlərinə 3-4 min rubl alındılar. 366-ci alaydakı hərbi texnika və silahların 85 faizi ermənilərin əlinə keçmişdi. Ustəlik, Fransadan göndərilen 142 avtomat, 7 min 600 ədəd gülə, 460 ədəd bronejile, 11 ton konservləşdirilmiş yemek, 1200 cüt ayaqqabı, 146 ədəd tapança ermənilərin istifadəsinə verildi. Amerika istehsalı olan 149 ədəd rabitə vasitələri ermənilərə paylandı.

1994-cü il fevralın 24-də Milli Məclisin qərarı ilə fevralın 26-sının "Xocalı soyqırımı" günü kimi qeyd olunması və bu bəredə beynəlxalq təşkilatlara məlumat verilməsi ilə Xocalı soyqırımına ilk dəfə siyasi qiymət verildi. Ümummilli lider Heydər Əliyev təşəbbüsü ilə əsrin bu böyük faciəsi dövlət tərəfindən öz qiymətini aldı. 1995-ci il fevralın 24-də Milli Məclis dünya parlamentlərinə və beynəlxalq təşkilatlara Xocalı soyqırımı ilə bağlı müraciət etdi.

Xocalıda axıdılan göz yaşları



hələ də qurumaq bilmir. Bu göz yaşları hamımızın içini göynədir, qəlbimizi yandırır. Bu gün hamımız ermənilərdən intiqam almaq hissi ilə yasayıraq. Prezidentimiz, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin əmri ilə düşmən üzərində Qələbə qazanmağa hazırlıq.

Xocalı şəhərini erməni işgalçılardan azad ediləcəyinə ümidi var olduğunu bildirdi.

Cıxış üçün söz alan mayor Teyfur Aslanov, baş leytenant Elvin Qurbani, əsgərlərdən Kamran Ağayev, Asim Poladov Xocalı soyqırımının ildönümü ilə bağlı düşüncələrini böülüsdülər, erməni qanicənliyinin günahsız qurbanlarının heç vaxt unudulmayacağını söyledilər və bu bəşəri cinayəti tərədənlerin gec-tez öz layiqli cəzalarına catacaqlarına inandıqlarını bildirdilər.

* * *

Öten iki əsrde erməni milətləri qondarma "böyük Ermənistən" dövlətini yaratmaq üçün qədim Azərbaycan ərazilərinə təcavüz ediblər, torpaqlarımızda dəfələrlə soyqırımı aktları törətməyə və güclü himyədarlarının siyasi-hərbi dəstəyi nəticəsində qəsəbkarlıq siyasetini həyata keçirməye nail olublar. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin vurğulduğu kimi, qədim Zəngəzur, Göyçə, İrəvan və digər ərazilər də vaxtılıq bizim atababa torpaqlarımız olub və inidiki Ermənistən dövləti məhz Azərbaycanın əzəli ərazilərində yaradılıb.

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Azərbaycanın qədim Qarabağ bölgəsinə məxsus olan Xocalı şəhəri düşmənin amansız hückumuna məruz qalmışdı. Həmin gün tarixdə misli görünməyən bir soyqırımı törədilmişdi və günahsız insanlar qanına qəltən edilmişdi. Şübəsiz, bu qanlı cinayətin törədməsində o zamanki Sovet rejiminin siyasi və hərbi rəhbərliyi də az məsuliyyət daşıdır. Faktlara esaslanıb qeyd etmək lazımdır ki, Xankəndidə mövcud olan və rus ordusuna məxsus 366-ci alay həm şəxsi heyeti, həm də silah-sursatı və hərbi texnikası ilə bu qətlamin birbaşa iştirakçı olub.

Keçən əsrin sonlarında feallaşan erməni daşnakları və vaxtkı SSRİ rəhbərliyinin köməyi ilə Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin Azərbaycanın tərkibində alınaraq Ermənistanın birləşdirilməsi iddiasını gerçəkləşdirmək üçün xalqımıza qarşı növbəti işgalçılıq siyasetinə başladılar. Məhz Xocalı soyqırımı da bu hadisələrin başlangıcı idi. Xankəndidən yaxınlığında və Ağdam-Şuşa, Əsgəran-Xankəndi yollarının qovuşacağında yerləşən Xocalı şəhəri strateji ehemiyət kəsb edirdi. Qarabağda yeganə aeroportun da

masi üçün məqsədönlü tədbirlər görülür. Əlbəttə, bu sahədə Heydər Əliyev Fonduñun xətti ilə həyata keçirilən irimiqyaslı təbligat işlərini qeyd etmək yerinə düşərdi. Fonduñ vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanan "Xocalı dəstək" hərəkatı da dönyanın her yerində Azərbaycan həqiqətlərinin tanidlaması üçün təqdirəlayiq işlər görür. Eyni zamanda vətənpərvər soydaşlarımızı özündə birləşdirən diaspor təşkilatları fəaliyyət göstərdikləri dövlətlərdə, iki səhərlərdə, vilayətlərdə Xocalı qətləminin ildönümünü hər il geniş qeyd edir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev daim mötəber tədbirlərdə vədiplomatik görüşlərində Ermənistən təcavüzkarlıq siyasetini ifşa edərək təcavüzkar dövlətin rəhberliyinin cəzalandırılmasını israrla tələb edir. "Ermənistənə mövcud olan hazırlı diktator rejimi cəzalandırılmışsa, regionda işgalçılıq siyasetinə son qoyulmayıcaqdır".

Tarix səhnəsində baş verən dəhşətli müharibələrin ağır nəticələri heç zaman unudulmur, yaddaşlarda xatırlanır və günahkarlar ədalet mühakiṁəsindən yaxa qurtara bilmirlər. Hesab etmək olar ki, Xocalı soyqırımının əsl səbəkarları da gec-tez tarixin qətiyyətli hökmü və günahsız insanların ruhu qarşısında cavab verəcəklər. Bu gün Azərbaycan vətəndaşlarının əsas vəzifesi xalqımızın düşmənlərinə qarşı hərtərəfli mübarizədə fədakarlıq nümayiş etdir-



* * *

Azərbaycan tarixinin ən qanlı səhifələrindən olan Xocalı soyqırımı heç zaman xalqımızın yaddaşından silinməyəcək. Silahlı Qüvvələrimizdə də hər il bu dəhşətli qətləmənin qurbanları dərin ehtiramla yad edilir. "N" hərbi hissəsində Kürdəmir rayon icra Hakimiyəti nümayəndələrinin iştirakı ilə Xocalı soyqırımına həsr edilmiş tədbir keçirilib.

Mərasimdə ümummilli lider Heydər Əliyevin və faciə qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edildi. Dövlet himni səslenirdi.

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni silahlı dəstələri 366-ci rus alayının köməyle hər tərəfdən Xocalıya hücum keçdi və bütöv bir şəhərin əhalisine qarşı dəhşətli qırğıın törətdilər. İnsan olduqlarını tamam unutmuş bu vəhşilər nə qocaya, nə qadına, nə de usağa rəhm etmədilər.

Mərasimdə çıxış edən polkovnik-leytenant Azər Yaqubov Xocalının xalqımız üçün böyük itki olduğunu, qırğına məruz qalmış şəhər sakinlərinin yaddaşlarında daim yaşadığını dileyəndi.

Kürdəmir rayon icra Hakimiyəti başçısının müavini Vəsile Ələsgərli dövlət rəhbərliyi səviyyəsində Xocalı şəhərində qətlə yetirilmiş günahsız dinc insanların xatirəsinin əziz tutulduğunu söylədi. Vüsələ xanım qüdrəti Silahlı Qüvvələrimizin yaxın gələcəkdə zəbt edilmiş Azərbaycan torpaqlarını, o cümlədən yerlə-yeksan edilmiş

burada yerleşməsi onun əlvərisli bir mövqə olduğunu sübut edən amillərdəndir. Tarixin tunc və demir dövrlərinə aid olan abidələrin Xocalıda yerləşməsi bu yaşayış məntəqəsinin azərbaycanlıların ən qədim məskənlərindən olduğunu deməyə əsas verir.

Azərbaycanlıların nəzarətində olan yeganə aeroportun ələ keçirilməsi ermənilərin ilkin məqsədlərindən biri olub. Əslində Xocalı 1991-ci ilin axırlarından blokada şəraitine məruz qalıb, çünki buraya gələn avtomobil yolu ermənilərin nəzarətində idi. Qəhrəman müdaficilərinə ümid bəsləmək dən savayı Xocalı əhalisinin heç bir çərəsi yox idi. Güclü silahlanması malik olan erməni hərbi birləşmələri ilə müqayisədə, demək olar, könüllü döyüşçülərimizin silah-sursatı



yox dərəcəsindəydi. Belə eks-tremal mühitdə heç olmasa dinc sakinləri - qocaları, qadınları və körpələri Ağdam'a çatdırmaq lazımdır. Və Xocalının mətin oğulları qismən də olsa bu tapşırığı icra edə bildilər. Amma bundan duyuq düşən düşmən Ağdam istiqamətinə gedən yolda pusqu yaradaraq nə qeder günahsız və təndaşımızı qətlə yetirdi.

Bu qanlı faciədən illər ötməsinə baxmayaraq, onun dəhşətli səhnələri unudulmur, qəlbimizi göynər. Hər il nəinki ölkəmizin ictimaiyyəti, həmcinin xarici dövlətlərdə yaşayın soydaşlarımız da Xocalı qurbanlarının xatirəsini ehtiramla anır və günahkarların cəzalandırılmasını tələb edir. Qeyd etmək istərdim ki, on-on beş il əvvəlki dövrə müqayisədə bu gün Azərbaycan dövləti və ictimaiyyəti tərəfindən tek Xocalı soyqırımının deyil, digər üzələşdirdi etnik təmizləmə siyasetinin ağrı-acıları geniş təbliğ olunur, əsl həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırıl-

məkdir. Ümummilli lider Heydər Əliyev bu faciənin hər bir azərbaycanının sağalmaz dərđi olduğunu bildirək de-mi: "Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsini yad edərək onların qarşısında hər birimiz vicdan və vətəndaşlıq borcu haqqında düşünürük. Bu borcu ödəməyin ən yaxşı yolu Xocalı qəhrəmanlarının uğrunda öz həyatlarını qurban verdikləri idealları yaşatmaq, müstəqil Azərbaycan dövlətini qorumaq, onun sərhədlerinin toxunulmazlığını, bütövlüyünü təmin etməkdir". Bu vəzifə həm de Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyətinin üzərinə böyük məsuliyyət qoyur. Dövlətimiz və xalqımız əmin olmalıdır ki, təlim və məşqlərdə döyüş vər-dişlərini artırın hərbi qulluqçularımızın şəhidlərimizin qisasını düşməndən almağa, ulu öndərin dediyi kimi, qəhrəmanlı-rımlı ugrunda öz həyatlarını qurban verdikləri ideallara sədaqətlərini sübut etməyə bir nəfər kimi hazırlıdır.

"Azərbaycan Ordusu"

Milli Qəhrəmanlarımız

“Onların adları qəlbimizdə daim yaşayacaq”

Fevralın 25-də Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin təşkilatçılığı ilə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Eldar Məmmədovun xatirəsinə həsr olunmuş tədbir keçirilib. Anım mərasimində liseyin zabit, müəllim və kursant heyəti, qəhrəmanın ailə üzvləri, doğmaları iştirak edib. Tədbir başlamazdan öncə liseyin bir qrup müəllim və kursant heyəti Şəhidlər xiyabanına gələrək Milli Qəhrəmanın məzarını ziyarət edib, qəbri önünə tər qərənfillər düzüb və xatirəsini ehtiramla anıb.



Sonra ümummilli lider Heydər Əliyevin və Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canından keçən şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükut yad edilib. Dövlət himni oxunub.

Lisey reisinin şəxsi heyətə iş üzrə müavini polkovnik-leytenant Kamran Nəsibov tədbiri açaraq, çıxışında müasir Azərbaycan tarixinə öz misilsiz igidlikləri ilə şanlı səhifələr yazan Qarabağ mühərribesinin qəhrəmanları arasında liseyin məzunlarının da olduğunu qeyd edib. "Yaşadığımız dövrün şərəf das-tanlarını yaradan qəhrəmanların adları xalqın varlığı və gələcəyi üçün bir qurur menbəyidir", - deyən zabit belə qəhrəmanlardan birinin də 1993-cü il fevralın 24-də Qarabağ uğrunda gedən döyüslərdə şəhid olan C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin məzunu Eldar Harun oğlu Məmmədov olduğunu diqqətə çatdırıb.

Aparıcı kursantlar çıxışlarında E.Məmmədovun qısa, lakin mənəvi mömər və şərəflə döyüş yolundan danışıblar. Qeyd edilib ki, 10 yanvar 1968-ci ildə Bakı şəhərində dünyaya göz

açan Eldar 189 sayılı məktəbin nümunəvi şagirdlərindən biri olub. Uşaqlıqdan hərbiçi peşəsinə yiyələnmək arzusu onu 1982-ci ildə Hərbi Liseyə getirib çıxır. Burada 1982-1985-ci illərdə təhsil alır. Rıqa şəhərində S.S.Biryuzov adına Qırmızı bayraqlı Ali Hərbi-Siyasi Məktəbi bitirən Eldar bir müdət Sovet ordusunda xidmət edir. Erməni işğalçılarının Azərbaycana hücumu başlayanda gənc zabit raport yaza-raq öz Vətəninə qayıdır. O, yenice yaradılan Sərhəd qoşunlarına müraciət edərək orada xidmətə qəbul olunur. Qısa müddətde özünü bacarıqlı, istedadlı, peşəkar bir zabit kimi göstərən E.Məmmədova baş leytenant hərbi rütbəsi verilir. Lakin erməni quldurlarının torpaqlarımıza aramsız hücumları onu gecə-gündüz narahat edir. Gənc zabit bir gün öz qərarını verir və 15 fevral 1993-cü ildə Ağdere istiqamətində gedən ağır döyüslərə qatılır. Mehmanə, Kasapet kəndlərinin müdafiəsində azgınlaşmış erməni faşistlərinə qarşı döyüsdə fədakarlıq nümunələri

göstərir. 1993-cü il fevralın 24-də Kasapet kəndi yaxınlığında erməni silahlı dəstələri bu yüksəkliyi elə keçirmək məqsədi ilə güclü húcuma keçirlər. Qeyri-berabər döyüsdə o, düşmənin xeyli canlı qüvvəsini məhv edir. Bu onun son döyübü idi...

Tədbirdə "Bayraqları bayraq edən üstündəki qandır, Torpaq, əgər uğrunda ölen varsa, Vətəndir" adlı ədəbi bədii kompozisiyada hərbi vətənpərvərlik şeirlər söylənilib və mahnları səsləndirilib.

Liseyin ingilis dili müəllimi Hüseyn Həsənov "Şəhidlər xiyabani" mahnısını ifa edib və bu mahnının sədaları altında qəhrəmanın məzarının ziyarətindən video süjet nümayiş olunub.

...Bu gün qəhrəman vaxtılıq təhsil aldığı doğma məktəbin-



ve gizir heyətinin, məzunu olduğu C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin kursantlarının xatirəsində, həmçinin onu tanıyanların üzəyində əbədi yaşayacaq.

Daha sonra Milli Qəhrəmanın bacısı Sevinc Məmmədova söz verilib. O, hər kəs minnətdarlığını ifadə edib, kur-



də anılır. O, şəhid olanda 25 yaşını təzəcə tamamlamışdı. Subay idi. Sonsuz arzularla ya-

sayırdı... Eldarın bütün müraciətə adını daşıyan Dövlət Sərhəd Xidmətinin Göy-

təpə Sərhəd Dəstəsinin zabit

santları qəhrəmanların keçdiyi döyüş yoldan örnək götürməyə çağırıb.

Tədbirdə Silahlı Qüvvələrin irimiyyaslı təlimləri ilə bağlı video çarx nümayiş etdirilib. Sonra mərasim qəhrəmanın xatirə-

sine həsr olunan yüngül atletika üzrə böyüklerası turnirin qaliblərinin və təşkilatçılarının təltif edilməsi ilə davam edib.

Qeyd edək ki, Hərbi Liseyde Milli Qəhrəmanların xatirəsinə ehtiram olaməti olaraq idman yarışlarının keçirilməsi ənənəvi hala çevrilib. Məktəbin şəhid qəhrəmanları Əfqan Hüseyinov, Elşad Əhədov və Eldar Məmmədovla bağlı xatirə turnirləri təşkil olunub. Qarşıda keçiriləcək turnir isə Milli Qəhrəman Cəlil Səfərova həsr edilib.

Sonda Hərbi Liseyin rəisi polkovnik Rüfət Əmirov yarışın təşkilatçılardır, qaliblərini xəri fərman ve qiymətli hədiyyələrlə mükafatlandırıb, qalib komandanaya kuboku təqdim edib. Lisey reisi respublikamızın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərimizin unudulmayacağını, onların adlarının daim qəlbimizdə yaşayacağını söyləyib. Ali Baş Komandanın əmri ilə torpaqlarımızın azad olunacağına və bütün işğal olunmuş rayonlarımızda üçrəngli bayraqımızın tezliklə dəlgalanacağına əminliyini bildirib.

**Lale HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu",
fotoğraf
M.MAHMUDUNDUR**



Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində plana uyğun olaraq kursantların hazırlığı üzrə praktiki tədris və təlim məşğələləri keçirilib.

Məşğələlərdə əsas diqqət hərbi qulluqcular tərəfindən hərbi vasitələrin düzgün istifa-

Ali Hərbi Məktəbdə praktiki tədris və təlim məşğələləri keçirilib

si və onun təxliyyəsi üçün vacib olan tədbirlərin icrasına dair məşğələlər də keçirilib.

"Gəmiciçilik və radiotexniki sistemlər" kafedrasında keçirilən telimlər zamanı kursantlarla hərbi gəminin radiotexniki vasitələrinin göyərtə üzərində yerləşdirilməsi, təyinatı və iş qabiliyyətləri öyrədilib.

Bundan əlavə "Hərbi topografiya" fənni üzrə məşğələdə kursantlar ərazinin relyef quruluşunun yaradılmış topoqrafik xərite maketi vasitəsi ilə öyrənilməsi kimi biliklərə də yitələniliblər.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**





Əsgərin tribunası

Vətənimizin bütövlüyü naminə...

Bu gün müstəqil Azərbaycanımızın əs-gəri olmağımla qürur-duyuram. Ordumu-zun gücünə gönü-gündən artır. Silahlı Qüvvələrimizdəki müasir hərbi texnika və si-lahtar peşəkar hərb-cilərimizin sayəsində yüksək səviyyədə idarə olunur. Sevin-rəm ki, belə bir güclü ordunun əsgəriyəm.

"Açıq qapı" gündündə valideynlərimiz, yaxın qohumlarımız bizi ziyarət etməyə gəlmışdı. Xidmət etdiyim hərbi hissədə şəraitə görəndə onların ürəyi dağda döndü. Yataqxana, yeməkxana və camaşırxana otaqlarını bir-bir gəzdilər. Valideynlərim tibb məntəqəsi ilə də maraqlandılar. Burada da müasir tibbi avadanlıqlarla təmin olunmuş otaqları gördülər. Onu da deym ki, hərbi hissəmizdə bacarıqlı tibb he-yəti daim sağlamlığımızın keşiyindədir. Fəsil dəyişən



vaxt qrip xəstəliyi yayılır. Buna qarşı hərbi hissəmizin tibb xidməti ciddi iş aparır. Özümüzü doğma evimizdəkəndən də rahat hiss edirik. Bütün bunlar Silahlı Qüvvələrimizin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin biz əsgərlərə göstərdiyi diqqətin sayəsindədir.

İstirahət günləri asudə vaxtimızı maraqlı keçirmək üçün televiziya verilişlerini izləyirik. Bədii ki-

tablar oxuyuruq, səliqə-sahmanımızla, təmizlikle məşgül oluruq. Əsgəri xidmətə başladığım gündən 5 ay keçir. Artıq yavaş-yavaş hərbi vərdişlərə yiyə-lənilərəm. Sıra hazırlığı, fiziki hazırlıq məşqələlərində feal iştirak edirəm. Təlimlərde silahlardan istifadə qaydalarını öyrənilərəm. Xidmətə gelmemişdən öncə televiziyyada Azərbaycan Respublikasının Mü-

dafə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun tez-tez öz xəttə gedib əsgərlərlə görüşdüyüünü, onlarla necə səhbət etdiyini görürdüm və qururlanırdım.

Mən Bakı şəhəri Sabunçu rayonundan hərbi xidmətə çağırılmışam. Şəhid Ərəstun Mahmudov adına 220 sayılı orta məktəbdə təhsil almışam. Hələ orta məktəbdə oxuduğum zaman hərbi hazırlıq dərs-lərinə fikir verirdim. Hərbi hazırlıq fənnindən dərs deyən müəllimin tapşırıqlarını həvəsle yerinə yetirirdim. Öyrəndiklərim mə-nə xidmətə yeni başlayanda köməyime çatdı. Ali təhsiliyəm. Tver Dövlət Universitetini hüquqşunaslıq ixtisası üzrə bitirmişəm. Hərbi xidmətimi başa vurduqdan sonra aldığım ixtisas üzrə çalışmayı qarşıma məqsəd qoymuşam. İşgal olunmuş torpaqlarımızın azadlığı və Vətənimizin bütövlüyü naminə mübarizəyə hər an hazırlam.

**Əsgər
Orxan NOVRUZLU,
"N" hərbi hissəsi**

Valideyn sözü

"Gördüklərimdən ürəyim dağa döndü"

Gənc əsgərlərin hərbi andiçmə mərasimi başa çatdıqdan sonra valideynlər əsgər kazarmalarına, yeməkxanaya və məisət otaqlarına bas çəkdilər. Övladları üçün hərbi hissədə yaradılmış səraflarda yaxından tanış oldular. Cöhrələrindən hiss olunurdu ki, onlar gördük-lərindən razi qalıblar. Ürəkləri dolu olan valideynlər təssüratlarını bizimlə bölüsdüllər. Onlardan eşitdiklərimiz xos sözləri oxuculara təqdim edirik.

Əsgər atası Məmməd Əliyev:

- Oğlum Elnur Əliyevin andiçmə mərasimində iştirak etmək üçün Gəncədən gəmişəm. Hərbi hissəyə ayaq qoyduğum ilk dəqiqədən hiss etdim ki, burada ciddi nizam-intizam var. Hər tərəfdə səliqə-sahman və təmizlik görəndə ürəyim açıldı. Mən ixtisasca həkiməm. Deyə bilərəm ki, təmizlik və səliqə-sahman olan yerde həmişə sağlamlıq olar. Xəstəlik heç vaxt ora ayaq aça bilməz. Deməli, əsgərlərimiz həmişə sağlam olacaq. Kazarmalarda, yeməkxanada və məisət otaqlarında əsgərlər üçün hərtərəfli şərait yaradılıb. Belə yüksək şəraitli olan hərbi hissədə xidmət etmək həm zabitlər, həm də əsgərlər üçün xoşdur. Gördüklərimdən ürəyim dağa döndü. Övladlarımı üçün bu cür şərait yaratdıqına görə dövlətimizin və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

**Mayor
Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Məktəbililər Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi ilə tanış olublar



Bakı şəhəri 257 və 120 nömrəli tam orta məktəblərinin 9-cu və 10-cu sinif şagirdləri üçün Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə ekskursiya təşkil olunub.

Məktəbililər tədris olunan "İbtidai hərbi hazırlıq" fənni üzrə keçirilmiş dərslerinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə hərbi məktəbin kafedralarındaki tədris, maddi-texniki və digər hərbi təyinatlı vasitələr ilə yaxından tanış olublar. Burada onlara Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin fəaliyyəti, hərbi kafedralarda döyük texnikası, atıcı silahlar, onlardan istifadə qaydaları və s. haqqında məlumat verilib.

Bu tanışlıq məktəbililərdə zəngin təəssürat yaradıb.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

ABŞ-da 3 nəfər tornadonun qurbanı olub



ABŞ-in cənubunda eyni vaxtda bir neçə güclü tornado baş verib. Təbii fəlakət ən çox Luiziana və Mississipi ştatlarına ziyan vurub.

Tornado nəticəsində 3 nəfər həlak olub, 30-dan çox insan isə yaralanıb. Onlardan 7-nin vəziyyəti ağırdır.

Süreti saatda 300 kilometre çatan güclü kükək avtomobiləri aşırıb, ağacıları kökündən qoparıp, elektrik təhlükələrini qırıb. Tornadonun tüyən etdiyi rayonlarda 30 min nəfərdən çox insan elektrik enerjisiz qalıb.

Slovakiya polisində 80 əvvəl patrul dəstəsi yaradılıb



Slovakiya polisi 80 əvvəl patrul dəstəsi yaradıb. Patrulların xüsusi təlim keçən üzvləri ən müasir silahla təchiz olunublar. Onlar hadise yerinə maksimum tez yetişmək, lazımi tədbirlər görmək iqtidarındadırlar. Məsələn, silahlı cinayətkarları zərərsizləşdirmək zərurəti yarananda bu bölmələr fəaliyyətə keçir.

Slovakiya Daxili İşlər Nazirliyində jurnalistlər bildiriblər ki, ölkədə ilk əvvəl patrul dəstələri 2011-ci ildə Norveçdə baş verən hadisələrdən sonra yaradılmağa başlanılıb. Xatırlaqla ki, o vaxt Andres Breivikin gülələrindən onlarca adam həlak olmuşdu.

Nepalda qəzaya uğrayan təyyarənin bütün sərnişinləri həlak olub



Fevralın 24-də se-hər saatlarında Nepal dağlarında yoxa çıxan təyyarənin bütün sərnişinləri həlak olub. Bu barədə Nepalın Turizm Nazirliyi məlumat yayıb.

"Tara Airlines" avia-kompaniyasına məxsus kiçik təyyarə Nepal dağlarında radarlardan itmişdi. Təyyarənin göyertəsində 20 sərnişin və 3 heyət üzvünün olduğu bildirilir. Onların arasında bir Çin və bir Küveyt vətəndaşı da var.

Pokxara şəhərinin hava limanının nümayəndəsi Yaqendra Kuvara təyyarə havaya qalxdıqdan 10 dəqiqə sonra onunla əlaqənin kəsildiyini bildirib.

Norveçdə Avropanın ən böyük külək elektrik stansiyası quraşdırılacaq



Norveçin ictimai qurumu "Statkraft" ilə "Trondelag Energy" şirkəti birgə Avropanın ən böyük külək enerji stansiyasını quraşdıracaqlar. Layihə dəyəri 11 milyard avro olan külək enerji stansiyası Norveçin Trondelag bölgəsində quru ərazidə tikilecək. Sahil xəttində qurulacaq 6 külək enerji parkının ümumi gücü 1000 meqavat olacaq. Stansiyanın inşasına aprelde başlanacaq və layihənin 2020-ci ildə tamamlanması nəzərdə tutulur.

Külək elektrik stansiyasında 2020-ci ildə illik 3.4 teravat-saat bərpa olunan enerji hasil ediləcək. Bununla da, 170 min binanın illik elektrik və istilik enerjisini ödenilməsi planlaşdırılır.



Bu günlərdə Hərbi
Hava Qüvvələrinin
"N" hərbi hissəsinin
gənc əsgərləri Azərbay-
can Hərbi Tarixi Muze-
yini ziyarət ediblər. Əs-
gərlər əvvəlcə muzeyin
açıq səma altında yara-
dulan qoşun növləri üz-
rə ağır texnikaldan
ibarət ekspozisiyası ilə
tanış olub, onlar bar-
da ətraflı məlumatları
dinləyiblər.

Geniş ərazini əhatə edən açıq səma altında ekspozisiyanın ziyarəti başa çatıqdən sonra muzeyin binasında yerləşən daxili ekspozisiya ilə tanışlıq başlayıb. Burada gənc əsgərlər hərbi tariximizlə bağlı bilgilər əldə ediblər. Onlara mu-



zeyin yaranma tarixi, məqsədi, zallardakı xronoloji ardıcılıq haqqında məlumatlar çatdırılıb. Gənc əsgərlər dövrələr üzrə nümayiş olunan eksponatlara maraqla təməşə ediblər. Daxili ekspozisiyada sərgilənən eksponatlar qədim dövrədən müasir dövrədək hərbi tariximizin qəhrəmanlıq səhifələrini eks etdirir. Tarixi sərkərdələrimizin yağlı boyalı keçən üzərində çəkilən rəsmələri, Milli Qəhrəmanlar guşesi diqqəti daha çox cəlb edib. Ümummilli lider Heydər Əliyevə həsr olunan gəniş və zəngin "Heydər Əliyev və ordu quruculu-

"yü" zalı ilə tanışlıq gənc əsgərlərdə xoş təessüratlar, qururverici analar yaşıdadıb.

Muzeyi dəfələrlə ziyan etdiyini bildirən hərb hissənin zabiti mayor İlqar Nəhmədov sərkərdəlik tariximizi eks etdirən ekspozisiyalar və sərgilərin genclərin hərbi vətənpərvərlik təbiyəsin-

dəki rolunun vacibliyini qeyd edib. "Şəxsi heyətin Hərbi Tarixi Muzeyi ilə tanışlığının təşkil edilməsi təqdirəlayiq haldır. Xüsusi, hərbi xidmətə yenice başlayan gənc əsgərlərin generallarımızı, Azərbaycanın sərkərdə oğullarını yaxşı tanıması, onların döyük yollarını öyrənməsi qəhrəmanlıq ənənələrinin yaşaması baxımından önemlidir", - deyə zabit muzeydən xoş təessüratlarla ayrıldıqlarını vurğulayıb.

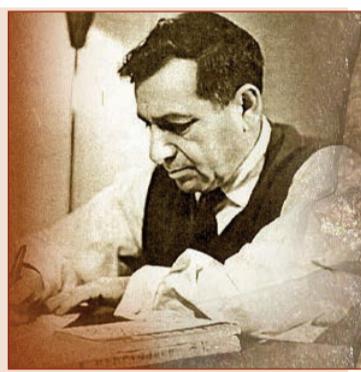
Sonda bölüm komandiri kapitan Emil Məlikov muzeyin xatirə kitabına şəxsi heyət adından ürək sözlərini yazıb.

"Azərbaycan Ordusu"

Könlüm şeir istəyir

"Silahından ayrılmaz, igid əsgər, qəhrəman!"

...Əsrlərdir insanlarla ciğirdəliq edən söz heç zaman dəyərini itirmir. Şeir müqəddəsdir, söz əbadidir. Böyük rus yazıçısı L.Tolstoy şeirə yüksək qiymət verərək yazdı: "Şeir Allahın dilidir". Buna görə şairlər də cəmiyyətdə hörmətə, diqqətə layiq insanlardır. "Şair həminin qarşısında ürəyini açan adamı". Bu fikir yapon mütəfəkkiri Akutagavaya məxsusdur. Nə xəsdür ki, Azərbaycanın da gözəl söz ustadları, şairləri, yazıçıları olub və bu gün də var.



Yaradıcılığı Vətənlə, torpaqla bağlı olan ustad Rəsul Rza insanlarla ürəyindən qəlbine süzülən şeirləri ilə danişirdi. "Rənglər" lə rənglər dünyası yaradırdı. Oxucularını yaradıcılığının, sözünün işığına toplayırdı. Şairin şeirləri dündən də sevilə-sevilə oxunur, bu gün də sevilə-sevilə oxunur. Nəsillər dəyişilsə də, şairin poeziyasına oxucu marağı dəyişilmir. Ustadın şeirlərinə yazılmış neçə-neçə mahnilər diller ezbəridir.

Şairin gücü, qüdrəti yazdırıb. Rəsul Rzanın her sözü, hər misrası düşündürür. Şair sözə həssaslıqla yanaşır, ona təzə nəfəs verir, ürək qızdırır. Ustadın "Mən torpağam" şeirini oxuduqca şair sözünün gücünə heyran olmaya bilmirsən. Onun əsərlərində Vətənimizin gözəlliyi könül xoşluğu ilə, böyük sənətkarlıqla tərənnüm edilir. Oxucu da bu təsvirlərən, rəngarəng boyalardan zövq alır. Yurdumuz haqqında təessüratları daha da genişlənir.

*Mən torpağam,
məni atəs yandırmaz,
Tərkibimdə kömürüm var,
külmə var.
Mən baharam,
çəmən-çəmən,
Çiçəyim var, gülüm var...*

R.Rza poeziyasının xarakteri xüsusiyyətlərindən biri de hadisələri dərindən təsvir etməkdir. Şairin misraları təbiətin gözəlliyyindən yоğrulub. Ustad belə poetik misraları ilə oxucunun qəlbinə, ürəyinə asanlıqla yol tapır.

Şair 1942-ci ildə qələmə aldığı "Azərbaycan döyüşçüləri" şeirində Vətənə məhəbbətini, yurda sevgisini çox poetik şəkilde ifadə edib. İller keçəsə də, bu şeir oxucunu duyğulandırıb coşdurur, Vətən sevgisini artırır. Ustad sözləri ilə döyüşçülərə arxa durur, onlara məsləhət və tövsiyələr verir. Onun Azerbaycan döyüşçülərinə üvanlanlığı şeir də diqqətçəkəndir:

*Sizədir sözümüz mənim,
el oğul, doğma qardaş!
Yaranan tarix üçün
səhifədir bu savaş.
...Qalib çıxan xalqların
böyük təntənəsində,
Pərdə-pərdə qoy axşın,
sənin məğrur səsin də!
Ürəyi bölmək olmaz,
bu yaxın, uzaq - deyə,
Yurdum ayırməq olmaz,
bu dərə, bu dağ - deyə.
Bəlkə də Murov dağın
daha yüksəkdir başı,
Çadır-dağ dura bilməz
Qoşqarımıla yanaş...*

*Ancaq alib torpağı,
bir ovcuna baxsana,
Ana Vətən qoxusu
yayilar dörd bir yana...*

Şairin əsərləri Vətənin müdafiəsində dayanan əsgərlərə öyündənəsihət, xeyir-dua gücündəndi. İllerəcə əvvəl yazılış həmin şeirlər bu günümüz üçün də çox aktualdır. Hamımız üçün bir çağrıasdır. Şairin Vətənin müdafiəsində dayanan döyüşçülərə, əsgərlərə ünvanlılığı "Tüfəngi qoru" şeiri də maraqlıdır. Bu şeir həm də bir komandır, döyüşçü məsləhəti kimi də qiymətlidir. Bu misraların dəyəri heç vaxt sənən deyil.

*Silah sadə dost deyil,
bir döyük yoldaşındır,
Dar gündənə həyanın,
dostundur, qardaşındır.
Qoru onu ad kimi,
Vətən torpağı kimi,
Azad insan yurdunun
qızıl Bayraqı kimi!
Yaralansa sağ əlin,
onu solunla götür,
Barmaqların olmasa,
iki qolunla götür.
Sürünüb gedər olsan,
dişlərinə al, onu,
Qoltuğuna six apar,
ya boynuna sal, onu!
Ancaq düşmənə vermə,
sevindirmə yağınu,
Tullama süngüsünü,
sındırma qundağıni.
Eldir, Ana Vətəndir,
onu sənə tapşırın,
Silahından ayrılmaz,
igid əsgər, qəhrəman!*

Gözel şeirdir, şairin poeziyasında həm xalq yaradıcılığı, həm də klassik şeirə xas olan yüksək poetik keyfiyyətlər birləşir. Buna görə də onun yaradıcılığı, poeziyası xalq tərəfindən sevilir və seviləcəkdir.

Mayor
Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Əsgərlik dostluğu möhkəm olur

Bakı şəhəri Nizami rayonundan hərbi xidmətə çağırılmışam. Hələ aşağı siniflərdə oxuyarkən əy-nimə hərbi forma geyinib vətənpərvərlik tədbirlərində iştirak edir, özümü əsgər kimi aparırdım. Sonralar o formanın məsuliyyətini dərindən dərk



etməyə başladım. Dəfələrlə məktəblər arasında keçirilən "Cəsurlar", "Şahinlər" hərbi idman oyunları üzrə yarışlarda qalib oldum. Belə yarışlara böyük həvəslə qatıldım.

hərbi hissədə yaradılan əsgərin mösət otaqlarına gedib səliqə-sahmənizlə məşğul olur, televiziya verilişlərinə baxır, sahmat, domino oynayırıq.

Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Yuri Kovalyov adına orta məktəbi bitirdikdən sonra Bakı Texnologiya və İdarəetmə Kolecine daxil olmuşam. Burada yol hərəkətlərinin təşkili və təhlükəsizliyi ixtisasına yiyələnmişəm. Vətənə övladlıq borcumu verib, geri döndən sonra təhsilimi davam etdirmək fikrindəyəm.

Hər zaman Ali Baş Komandanın torpaqlarımızın düşmən işgalindən azad edilməsi əmriనe hazırlam.

Əsgər
Ələddin QƏNİYEV,
"N" hərbi hissəsi

Leytenant Ələkbərova İlhamə Tanrıverdi qızına 2015-ci ildə verilmiş zabitin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gizir Abuzərov Səxavət Etibar oğluna 2012-ci ildə verilmiş gizirin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.